

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VY_32_INOVACE_CHE_249

Přírodní zdroje energie 1 - uhlí

Autor: Jiřina Borovičková

Použití: 9. třída

Datum vypracování: 3. 1. 2013

Datum pilotáže: 10.1.2013

Metodika: popsat vznik uhlí a jeho složení, vysvětlit proces hoření uhlí, vznik tepla a světla, spalování za nepřístupu vzduchu – karbonizace, využití uhlí jako zdroje energie

Anotace: uhlí, koks, proces hoření s kyslíkem i bez kyslíku

Základní škola Kladno, Vašatova 1438

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Jiřina Borovičková

PŘÍRODNÍ ZDROJE ENERGIE

Uhlí

Co je uhlí?

- Uhlí je hořlavá hornina, která vznikla v průběhu mnoha miliónů let z odumřelých rostlin.
- Podstatnou složku tvoří uhlík.
- Příměsi jsou např. síra, dusík, vodík...

Hoření uhlí

- Hoření je **slučování** s kyslíkem
- Hořením uhlí vzniká **teplo a světlo**
- Spalováním se uvolňuje **oxid uhličitý**, popř. oxidy dalších prvků, které uhlí obsahuje
- Po spálení uhlí vzniká **popel** – směs nespalitelných minerálních látek.

Kvalita uhlí

- Kvalitu uhlí ovlivňuje obsah uhlíku
- Černé uhlí: 75%-95%
- Hnědé uhlí: 60%-75%
- Spalováním černého uhlí za **nepřístupu vzduchu** vzniká **koks** – černá lehká pórovitá hmota s velkou výhřevností

Karbonizace

- Proces spalování za nepřístupu vzduchu
- Hlavní produkty spalování:
  - - koksárenský plyn (svítiplyn) - palivo
  - - koks (téměř čistý uhlík) – palivo, redukční činidlo
  - - černouhelný dehet – zdroj aromatických uhlovodíků

černé uhlí

tepelná elektrárna

koks

Firma Gas Works Park v [Seattlu](#) zachovala zařízení k výrobě koksárenského plynu, jde o jediné dochované zařízení tohoto typu v [USA](#)

Použité zdroje

Černé uhlí: černé uhlí. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2013-01-03]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Coal.jpg>

Tepelná elektrárna: tepelná elektrárna. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2013-01-03]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Elna_Detmarovice.jpg

Koks: koks. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2013-01-03]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Koks_Brennstoff.jpg

Zařízení k výrobě koksárenského plynu: zařízení k výrobě koksárenského plynu. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2013-01-03]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Gas_Works_Park_03.jpg